

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
פרק: שיטור וקהילה	תת-פרק: יס"מ, טרור והפס"ד	מספר: 220.010.16	
שם: נוהל הפעלה ושימוש בפריטי גז מדמיע			תאריך פרסום: 01/06/2021
			תאריך תחילה: 01/06/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר נוהל קודם: 90.221.111.003			נהלי אג"מ
פרק: שיטור וקהילה	תת-פרק: יס"מ, טרור והפס"ד	מספר: 220.010.16	
שם: נוהל הפעלה ושימוש בפריטי גז מדמיע			תאריך פרסום: 01/06/2021
			תאריך תחילה: 01/06/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי:

- א. מ"י נדרשת במסגרת מילוי תפקידה עפ"י חוק, לשמור על הסדר הציבורי, ביטחון הנפש והרכוש, תוך הקפדה על זכויות היסוד של הפרט.
- ב. במסגרת זו מתמודדת מ"י מעת לעת עם אירועי הפרות סדר הפוגעים בסדר הציבורי במתארים, בהיקף וברמות חומרה משתנות.

ג. במסגרת טיפול מ"י בהשלטת סדר ציבורי ופיזור הפגנות קיימת אפשרות לשימוש באמצעים המכילים גז מדמיע לפיזור המון והרחקת מתפרעים.

2. הבסיס החוקי:

א. הוראות החוק:

- (1) חוק העונשין (תשל"ז, 1977).
- (2) חוק סדר הדין הפלילי - סמכויות אכיפה/מעצרים (תשנ"ו, 1996).
- (3) פקודת המשטרה (תשל"א, 1971).
- (4) פקודת סדר הדין הפלילי (תשכ"ט, 1969).

ב. נהלים:

- (1) נוהל הטיפול המשטרתי בהפרות סדר מס' נוהל 220.010.10.
- (2) נוהל שימוש באמצעים בהפרות סדר מס' נוהל 220.010.11.

ג. מדרגים:

- (1) שימוש בגז מדמיע ייעשה בהתאם לטבלת המדרגים בתרחישי הפרות סדר במדרג ד'.

- (2) להלן פירוט מדרגי הפס"ד:

א) מדרג א' – הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי:

- אסיפה או תהלוכה הפועלת בהתאם לתנאי הרישיון ואינה מלווה בהפרות סדר.
- אסיפה או תהלוכה בלתי חוקית (שלא ניתן לה רישיון או החורגת מתנאי הרישיון שניתן לה) אולם המפגינים אינם גורמים להפרעה לשגרת החיים, לרבות שימוש באמצעים המשבשים את התנועה.

- משמרת מחאה שאיננה כרוכה בהפרות סדר.

ב) מדרג ב' – הפרת סדר ציבורי ואי ציות להוראות המשטרה:

- קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך אי ציות להוראות שוטרים הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי ו/או בהפעלת התנגדות לפעולות השוטרים לפינויים מהמקום.

ג) מדרג ג' – הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך

התנגדות אלימה:

הפגנות הכרוכות בהתנגדות אלימה תוך אי ציות להוראות השוטרים הניתנות לצורך שמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי, שמתקיים בהם אחד מאלה:

- המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות המשטרה לפיזור ההפגנה, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או נזק לרכוש.
- המפגינים מתנהגים באלימות בהיקף נרחב כלפי הכוח המשטרתי הפועל לפיזור ההפגנה.
- המפגינים מתנהגים באלימות כלפי הציבור, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או לנזק לרכוש.
- המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות השוטרים לפיזור ההפגנה, וקיים חשש ממשי לחסימת צירים חיוניים ו/או חסימת גישה למוסדות שלטון מרכזיים.

(ד) מדרג ד' - הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנהגות אלימה קשה:

- המפגינים מתנהגים כמפורט במדרג ג' כשבמסגרת התנגדותם לפיזור ההפגנה הם עושים בנוסף שימוש באמצעים וחפצים שונים כנגד כוחות המשטרה.

(ה) השימוש באמצעים יעשה עפ"י טבלת המדרגים הבאה:

מדרג הפס"ד	אמצעים	סמכות מאשרת
מדרג א' הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי	ללא שימוש בכוח ובאמצעים	---
מדרג ב' קיימת הפרה של הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי	שימוש בכוח	מפקד האירוע
	• אלה – הדיפה, מעצר	מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו מפקד תחנה בדרגת נצ"מ מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו
מדרג ג' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש	• אלה – הדיפה, מעצר, פיזור • מערכת אקוסטית 'צעקה' • רימון הלם • סוסים / פרשים • מכת"ז (מים, צבע, בואש) • 'אביב'	מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו מפקד תחנה בדרגת נצ"מ מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו

מפקד מחוז או סגנו בהיעדרו	• כדור 40 מ"מ ספוג • FN303 • גז מדמיע (רימון גז ידני, כד' גז 1.5 לסוגיו) • מדוכה רב קנית 'ונוס' • רחפן מטיל קפסולות גז	מדרג ד' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה קשה וחמורה הכוללת שימוש בחפצים ובאמצעים שונים מצד מפרי הסדר כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש
---------------------------	--	--

הערות למדרגי הפס"ד:

- השימוש באמצעים יעשה בהתאם לשיקולים מקצועיים ומבצעיים.
- שימוש באמצעים ייעשה תוך נקיטת אמצעי זהירות ובטיחות על מנת למנוע סיכון מיותר.
- יש לבחון התאמת האמצעי למאפיינים הספציפיים של הפרת הסדר תוך התייחסות ספציפית לתכונות של כל אמצעי.
- יש להימנע ככל הניתן משימוש באמצעי כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון: ילדים, נשים הנחזות בהיריון, קשישים וכיו"ב.
- במסכת השיקולים יילקח בחשבון מיקום ההפגנה – סביבת בית חולים, בית ספר, מקומות קדושים, מוסדות שלטון, צירי גישה וכד'.
- הפעלת אמצעים תעשה על ידי מי שהוסמך לכך תוך הכרת הנהלים הרלבנטיים.

ד. אין בהוראות נוהל זה בכדי לגרוע מסמכויות שוטר על פי כל דין, לרבות בכל הנוגע לסמכויות שימוש בכוח.

3. תחומי אחריות:

- א. אגף המבצעים – אחריות מטה כוללת לבניין הכוח של מ"י בתחום הפרות הסדר הכוללת כתיבת תורת הפעלה, נהלים, הנחיה מקצועית, קביעת רמת ההכשרה, אימוני שמירת כשירות, אמצעים, פיקוח ובקרה.
- ב. אגף ההדרכה – אחריות כוללת לתחום ההדרכה, ההכשרה והאימונים במ"י.
- ג. מג"ב – אחריות ביצוע הכשרות ואימונים בתחום הפרות הסדר.
- ד. את"ל – אחריות לניהול מלאי ותחזוקת צל"מ תחמושת אלפ"ה.
- ה. קרפ"ר – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי רפואה.
- ו. יועמ"ש – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי ייעוץ משפטי.

- ז. בטיחות – אחריות הנחייה ודגשי בטיחות.
- ח. מחוזות – אחריות הפעלת הכוח והאמצעים בתחומן.

4. תיאור האמצעים:

- א. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.
- ב. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.
- ג. כדורי גז מדמיע למדוכה רב קנית מסוג 'וונוס'. שימוש באמצעי זה יהיה בהתאם לנוהל הפעלה ושימוש במדוכה רב קנית מסוג 'וונוס' מס' נוהל 220.010.17.

5. הפעלת האמצעים:

- א. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.
- ב. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.

6. תיעוד ודיווח:

- א. תיעוד ודיווח שימוש בגז מדמיע לסוגיו יתבצע באמצעות מערכת הדיווח המשטרתית בשירת הסירנה.
- ב. יש למלא דו"ח שימוש באמצעי אשר יפרט את הפעילות המבצעית ויכלול את הפרטים הבאים: תאריך, שעה, מקום, מס' אירוע, נסיבות האירוע, מס' משוער של מפגינים, סמכות מאשרת להפעלת האמצעי, האם נפגעו אנשים וכל פרט רלבנטי אחר.
- ג. אירועים חריגים ידווחו מידית לרמה הממונה במחוז ולרמה הארצית.

7. הכשרה:

- א. שימוש באמצעים המכילים גז מדמיע ייעשה ע"י שוטר שעבר הכשרה להפעלת אמצעים לפיזור הפגנות ("מפעיל אלפ"ה - רימון הלם וגז מדמיע") ע"י מדריכי בט"פ/הפס"ד שהוסמכו לכך.
- ב. ההכשרה תתבסס עפ"י תיק היסוד של בה"ד מג"ב.
- ג. שוטר שהוסמך ועבר בהצלחה את ההכשרה יקודד בקוד 7.

8. אימוני שמירת כשירות:

- א. אימוני שמירת כשירות להפעלת אמצעי אלפ"ה (הלם וגז) תתבצע עד שנה מיום ביצוע ההכשרה או אימון שמירת הכשירות, האחרון מבניהם.
- ב. אימון שמירת הכשירות יתבסס עפ"י תיק היסוד של בה"ד מג"ב.
- ג. שוטר שעבר אימון ריענון יקודד בקוד 49.

9. בטיחות:

- א. שימוש ברימוני גז מדמיע ו/א כדורי גז מדמיע יהיה בפריטים שאושרו לשימוש במשטרת ישראל.
- ב. כדורי גז מדמיע - אין לגעת בתרמיל של כדור גז מדמיע ביד חשופה לאחר ירי מחשש לכוויה.
- ג. רימוני גז מדמיע - אין להחזיר ניצרה לרימון גז מדמיע לאחר הוצאתה.
- ד. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.